

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-MAY

ANDIJON, 2024

MILK KASALLIKLARI

Mavlonov Sarvarbek

Buxoro Innovatsion Ta'lif va Tibbiyot Universiteti

Annotatsiya: Bu maqolada milk kasalliklari qanday kelib chiqishi va davolash turlarini ko'rib chiqdik

Kalit so`zlar: milk kasalliklari, sabablari, turlari.

Periodontium-tishlarni o'rabi turgan qo'llab-quvvatlovchi to'qimalar majmuasi. Bu nafaqat tish milk, balki Periosteum, periodontium, alveolyar jarayonlar, tish tsementi. Periodontal kasallik xavfli. Ular hatto sog'lom tishlarning yo'qolishiga olib kelishi mumkin. Ushbu bo'linda bunday kasalliklar, ularning belgilari, davolash usullari haqida ma'lumot mavjud.

Periodontal kasallik turlari Ko'pincha tish milk kasalliklari yallig'lanish natijasida rivojlanadi. Bu gingivit, periostit, periodontit. Agar to'qimalarning oziqlanishi, ularning qon ta'minoti buzilgan bo'lsa, periodontal kasallik rivojlanishi mumkin, bu yallig'lanishsiz kasallik bo'lib, unda gingival to'qimalarning asta — sekin pasayishi, sog'lom tishlarning bo'shashishi va ularning yo'qolishi kuzatiladi. Gingivit shikastlanish yoki infektsiya tufayli shilliq qavatning yallig'lanishi sifatida rivojlanadi. Uni davolash oson, ammo bu o'z vaqtida shifokor bilan maslahatlashishni talab qiladi. Rivojlangan gingivit periodontitga o'tishi mumkin, bu periodontal to'qimalarni o'z ichiga olgan va tishlarning yo'qolishiga olib kelishi mumkin bo'lgan jiddiy yallig'lanishdir. Periodontit bilan tish milk og'riqli bo'ladi, qon ketadi, ularning qirrasi tushadi. Shu sababli, u tojlarning bo'yin qismiga mahkam yopishmaydi. Bu periodontal cho'ntaklarning chuqurlashishiga, kuchli yallig'lanishga olib kelishi mumkin. Periostit-bu o'tkir yallig'lanish bo'lib, u ko'pincha pulpit yoki og'iz bo'shlig'idagi infektsiyaning asoratiga aylanadi. Periodontal kasallik yallig'lanish bilan birga kelmaydi. Ushbu kasallik bilan qo'llab-quvvatlash tuzilishi asta-sekin yo'q qilinadi, gingival to'qimalar hajmi kamayadi, tishlar bo'shashadi va tushadi. Tish milk qon ketmasligi, shishib ketmasligi va zarar etkazmasligi mumkin.

Tish milk kasalligining sabablari Periodontal kasalliklarni keltirib chiqaradigan bir necha omillar mavjud:

tish kasalliklari: karies yoki pulpit bilan og'izda infektsiya manbai paydo bo'ladi. Agar u tish milkga tarqalsa, gingivit, periostit yoki periodontit rivojlanishi mumkin;

noto'g'ri parvarish: periodontal kasallik tojlar yuzasida (va ayniqsa ularning bachadon bo'yni qismida) tish toshlari to'planib qolsa, tish cho'tkasi bilan odam shilliq pardalarni shikastlasa, noto'g'ri gigiena vositalaridan foydalansa paydo bo'lishi mumkin;

umumiy salomatlik. Ba'zi surunkali kasalliklar, immunitetning pasayishi, metabolik kasalliklar, gormonal o'zgarishlar periodontal holatga ta'sir qilishi mumkin. Ko'pincha bu holatda periodontal kasallik rivojlanadi, ammo immunitetning pasayishi bilan, infektsiyalar xavfi ortishi bilan yallig'lanish kasalliklari paydo bo'lishi mumkin.

Tish milk kasalliklari qanday davolanadi? Dentospas stomatologiya klinikasida periodontologik davolash tor ixtisoslashgan shifokorlar tomonidan amalga oshiriladi. Dori terapiyasi, gigiena, profilaktika protseduralari, jarrohlik aralashuvlardan foydalanish mumkin. Davolash bir necha

ILM FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI

30-MAY

ANDIJON,2024

bosqichda amalga oshiriladi: tashxis: shifokor og'iz bo'shlig'ini tekshiradi, periodontal holatni baholaydi, bemorni so'roq qiladi. Diagnostika bosqichida qo'shimcha tadqiqotlar talab qilinishi mumkin: diagnostik rasmlarni olish, laboratoriya tekshiruvlarini o'tkazish (qon tekshiruvi, agar yuqumli kasallikning qo'zg'atuvchisini aniqlash kerak bo'lsa, qirib tashlash); yallig'lanishni yumshatish. Buning uchun sanitariya kerak: kasal tishlarni davolash, minerallashgan blyashka olib tashlash uchun professional gigiena, periodontal cho'ntaklarni tozalash. Infektsion tarqalishini to'xtatish va yallig'lanishni yumshatish uchun shifokor antibiotiklar, yallig'lanishga qarshi dorilarni buyurishi mumkin;

jarrohlik davolash. Yallig'lanishning og'ir bosqichida yoki tish milk retsessiyasida talab qilinishi mumkin. Shifokor tish milk to'qimasini tiklaydi, bo'shashgan tishlarni mustahkamlash uchun splinting qiladi;

implantatsiya, protezlash. Agar bemor allaqachon bir yoki bir nechta tishlarini yo'qotgan bo'lsa kerak. Chaynash yuki to'g'ri taqsimlanishi va yangi periodontal kasalliklar paydo bo'lmasligi uchun tishlarni tiklash kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Arutyunov S. D., Tsarev V. N., Ippolitov E. V., Apresyan S. V., Trefilov A. G. vaqtinchalik tishlarda biofilm hosil bo'lishi protez: birlamchi mikrobial yopishqoqlik, koagregatsiya va kolonizatsiya jarayonlarining nisbati. Stomatologiya. 2012; 91(5–1): 5–10.
2. Mayanskiy A. N., Chebotar I. V. stafilokokk biofilmlari: tuzilishi, tartibga solinishi, rad etilishi. Jurnal Mikrobiologiya. 2011; 1: 101–8.
3. Tsarev V. N., Arutyunov A. S., sedrakyan A. N., Orlova O. A., Spirande I. V. dentoalveolyar davolash vositalarining asosiy materialini tanlash uchun mikrobiologik asos operatsiyadan keyingi yuqori jag ' nuqsonlari. Xabarchi Ronts nomidagi N. N. BLOHINA rasm. 2009; 20(1): 58–63.
4. Tsarev V. N., Ippolitov E. V., Trefilov A. G., Arutyunov S. D., Pivovarov A. A. anaerob yopishishning o'zaro bog'liqligi periodontopatogen bakteriyalar va Candida albicans zamburug'lari tish bazisining eksperimental namunalari pürüzlülük va sirt relyefi bo'lgan plastmassalar. Jurnal mikrobiologiya, epidemiologiya va immunobiologiya. 2014; 6: 21–7.